

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

8

15

දැඟම

මෙම පාඨම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

- පුරුණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමට,
- දැඟම සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමට,
- පුරුණ සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමට සහ
- දැඟම සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමට

හැකියාව ලැබේ.

15.1 දැඟම

දී ඇති භාගයක්, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීමටද, දී ඇති දැඟම සංඛ්‍යාවක් භාගයක් ලෙස ලිවීමටද, 6 හා 7 ග්‍රෑන්ඩල දී ඔබ ඉගෙන ඇත.

භාගයක්, එහි හරය 10, 100, 1000, ... වැනි දහයේ බලයක් මගින් දැක්විය හැකි සංඛ්‍යාවක් වන විට, එම භාගය දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස දැක්වීම ඉතා පහසු බව ද ඔබ ඉගෙන ඇත.

➤ හරය 10 වූ භාග කිහිපයක් දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියා ඇති අයුරු විමසා බලමු.

$$\frac{1}{10} = 0.1, \quad \frac{9}{10} = 0.9, \quad \frac{17}{10} = 1.7$$

➤ හරය දහයේ බලයක් නොවූ භාග කිහිපයක් දැඟම සංඛ්‍යා ලෙස ලිවීමට තුළා භාග යොදා ගත් ආකාරය සිහිපත් කර ගනිමු.

- $\frac{3}{25}$, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු.   • $\frac{77}{125}$, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු.

$$100 \div 25 = 4 \text{ බැවින්,}$$

$$1000 \div 125 = 8 \text{ බැවින්,}$$

$$\frac{3}{25} = \frac{3 \times 4}{25 \times 4} = \frac{12}{100} = 0.12$$

$$\frac{77}{125} = \frac{77 \times 8}{125 \times 8} = \frac{616}{1000} = 0.616$$

- $\frac{17}{4}$ විෂම භාගය, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු.

$$\frac{17}{4} = \frac{17 \times 25}{4 \times 25} = \frac{425}{100} = 4.25$$

- $6\frac{33}{40}$ මිශ්‍ර සංඛ්‍යාව, දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියමු.

$$\begin{aligned} 6\frac{33}{40} &= 6 + \frac{33}{40} = 6 + \frac{33 \times 25}{40 \times 25} \\ &= 6 + \frac{825}{1000} \\ &= 6 + 0.825 \\ &= 6.825 \end{aligned}$$

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

එනම්, 10, 100, 1000 හෝ දහයේ යම් බලයක් වන සංඛ්‍යාවක්, යම් හාගයක හරයෙන් බෙදේ නම්, එම හාගය දැඟම සංඛ්‍යාවක් ලෙස පහසුවෙන් ලිවිය හැකි ය.

දැඟම සංඛ්‍යාවක්, පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමට ද දැඟම සංඛ්‍යාවක් පූර්ණ සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමට ද ඔබ ඉගෙන ඇති.

➤ දැඟමස්ථාන සහිතව ලියු සංඛ්‍යාවක්, දහයේ බලයක් වන සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේදී එම සංඛ්‍යාවේ බින්දු ගණනට සමාන ස්ථාන ගණනකින් දැඟම තිත, අවශ්‍ය විට බින්දු යොදා ගනිමින් දකුණ්න් පසට ගෙන යා යුතු ය.

උදා: (i) $3.211 \times 10 = 32.11$ (ii) $2.31 \times 100 = 231$ (iii) $1.11 \times 1000 = 1110$

➤ දැඟමස්ථාන සහිතව ලියු සංඛ්‍යාවක්, දහයේ බලයක් වන සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමේදී එම සංඛ්‍යාවේ බින්දු ගණනට සමාන ස්ථාන ගණනකින් දැඟම තිත, අවශ්‍ය නම් බින්දු යොදා ගනිමින් වමන් පසට ගෙන යා යුතු ය.

උදා: (i) $22.31 \div 10 = 2.231$ (ii) $0.4 \div 100 = 0.004$ (iii) $32 \div 1000 = 0.032$

6 සහ 7 ග්‍රෑන්ටල දී උගත් මෙම කරුණු සිහිපත් කර ගැනීමට ප්‍රතික්ෂණ අභ්‍යාසයේ යෙදෙන්න.

ප්‍රතික්ෂණ අභ්‍යාසය

(1) පහත දී ඇති එක් එක් තත්‍ය හාගය, දැඟම සංඛ්‍යා ලෙස ලියන්න.

(i) $\frac{3}{10}$ (ii) $\frac{97}{100}$ (iii) $\frac{1}{1000}$ (iv) $\frac{7}{8}$

(2) පහත දී ඇති එක් එක් දැඟම සංඛ්‍යාව, හාග ලෙස ලියා දක්වා එම එක් එක් හාගය සරලම ආකාරයෙන් ලියන්න.

(i) 0.7   (ii) 0.25   (iii) 8.16   (iv) 0.025

(3) පහත දී ඇති විෂම හාග ද මිශ්‍ර සංඛ්‍යා ද දැඟම සංඛ්‍යා ලෙස ලියන්න.

(i) $\frac{17}{10}$ (ii) $\frac{308}{25}$ (iii) $3\frac{9}{10}$ (iv) $14\frac{9}{100}$

(4) අගය සෞයන්න.

(a) (i) 3.87×100 (ii) 4.08×100 (iii) 0.0456×1000

(iv) 4.09×10^2 (v) 9.45×10^3 (vi) 18.342×10^2

(vii) 3.27×3 (viii) 0.65×11 (ix) 15.08×13

(b) (i) $58 \div 10$ (ii) $34 \div 100$ (iii) $148 \div 1000$

(iv) $7.29 \div 10^2$ (v) $35 \div 10^3$ (vi) $1.785 \div 10^2$

(vii) $78.3 \div 3$ (viii) $0.684 \div 4$ (ix) $30.84 \div 12$

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

15. 2 පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දුශම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීම

දැන් අපි පූර්ණ සංඛ්‍යාවක්, දුශම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කරන ආකාරය විමසා බලමු.

- 7×0.8 හි අගය සොයමු.

දුශම සංඛ්‍යාවේ හරය, දහයේ බලයක් ලෙස වන භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියා ගුණ කරමු.

$$0.8 = \frac{8}{10}$$

$$\begin{aligned}\therefore 7 \times 0.8 &= 7 \times \frac{8}{10} = \frac{7 \times 8}{10} \\ &= \frac{56}{10} = 5.6\end{aligned}$$

එනම්, 7×0.8 හි අගය ලබා ගැනීමට, පළමුව 0.8 හි දුශමස්ථාන නොසලකා 7×8 හි අගය ලබා ගෙන එම අගය 10න් බෙදිය යුතු ය.

$$\therefore 7 \times 0.8 = \frac{56}{10} = 5.6$$

- 8×1.2 හි අගය සොයමු.

I ක්‍රමය

$$\begin{aligned}8 \times 1.2 &= 8 \times \frac{12}{10} = \frac{8 \times 12}{10} \quad (1.2 = \frac{12}{10} \text{ බැවින්}) \\ &= \frac{96}{10} \\ &= 9.6\end{aligned}$$

8×1.2 හි අගය ලබා ගැනීමට 1.2 හි දුශමස්ථාන නොසලකා 12×8 ගුණ කළ විට ලැබෙන අගය 10න් බෙදිය යුතු ය.

එම අනුව, $8 \times 1.2 = 9.6$ වේ.

II ක්‍රමය

8×1.2 හි අගය ලබා ගැනීමට පළමුව දුශමස්ථාන නොසලකා ගුණ කරමු.

$$8 \times 12 = 96$$

$\therefore 1.2$ හි දුශමස්ථාන එකක් ඇති බැවින්, පිළිතුරේ දුශමස්ථාන 1ක් එන පරිදි දුශම තින තබන්න. එනම්, $8 \times 1.2 = 1.2 \times 8 = 9.6$.

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

නිදහස 1

8×8.73 අය සොයන්න.

I කුමය

$$8 \times 8.73 = 8 \times \frac{873}{100} = \frac{8 \times 873}{100} = \frac{6984}{100} = 69.84$$

එනම්, 8.73×8 හි අය ලබා ගැනීමට 873×8 හි අය 100න් බෙදිය යුතු ය.

II කුමය

සංඛ්‍යා දෙකකි දශමස්ථාන නොසලකා ගුණ කරමු.

$$\begin{array}{r} 873 \\ \times 8 \\ \hline 6984 \end{array}$$

8.73 හි දශමස්ථාන 2ක් ඇති බැවින්, ලැබුණු පිළිතුරෙහි දශමස්ථාන 2ක් වන පරිදි දශම තිත තබමු.

$$\therefore 8 \times 8.73 = 69.84$$

නිදහස 2

(1) $7 \times 233 = 1631$ වේ. පහත දැක්වෙන එක් එක් ගුණීතවල අය ලියා දක්වන්න.

$$(i) 7 \times 23.3 \quad (ii) 7 \times 2.33 \quad (iii) 7 \times 0.233$$

$$\begin{aligned} (i) \quad 7 \times 233 &= 1631 \\ 23.3 \times 10 &= 233 \text{ බැවින්,} \\ 7 \times 23.3 &= 1631 \div 10 \\ &= 163.1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (ii) \quad 7 \times 233 &= 1631 \\ 2.33 \times 100 &= 233 \text{ බැවින්,} \\ 7 \times 2.33 &= 1631 \div 100 \\ &= 16.31 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (iii) \quad 7 \times 233 &= 1631 \\ 0.233 \text{හි දශමස්ථාන } 3 \text{ක් } &\text{ඇති බැවින්,} \\ 7 \times 0.233 &= 1.631 \end{aligned}$$

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

8

15.1 අභ්‍යන්තරය

(1) අගය සොයන්න.

(i) 5×8.03

(ii) 12×19.4

(iii) 30×10.53

(iv) 4×3.197

(v) 15×1.91

(vi) 32×24.64

(2) 678×4 අගය ලබාගෙන එමගින්,

(i) 4×67.8 (ii) 4×6.78 (iii) 4×0.678 යන ගුණ කිරීමෙහි අගය ලියා දක්වන්න.

(3) දිග 34 mක් වූ ද පලල 12.8 mක් වූ ද සැපුරුකෝෂාකාර එළව්ල පාන්තියක වර්ගඑළය සොයන්න.

15.3 දුගම සංඛ්‍යාවක් දුගම සංඛ්‍යාවකින් ගණ කිරීම

සැපුරුකෝෂාකාර ඇද ඇතිරිල්ලක දිග 2.7 m ද පලල 0.9 m ද වේ. ඇද ඇතිරිල්ලෙහි වර්ගඑළය සොයන්න.

$$\text{සැපුරුකෝෂාකාර ඇද ඇතිරිල්ලෙහි දිග} = 2.7 \text{ m}$$

$$\text{සැපුරුකෝෂාකාර ඇද ඇතිරිල්ලෙහි පලල} = 0.9 \text{ m}$$

$$\begin{aligned}\text{සැපුරුකෝෂාකාර ඇද ඇතිරිල්ලෙහි වර්ගඑළය} &= 2.7 \text{ m} \times 0.9 \text{ m} \\ &= 2.7 \times 0.9 \text{ m}^2\end{aligned}$$

දැන් අපි 2.7×0.9 හි අගය සොයන ආකාරය විමසා බලමු.

I ක්‍රමය

එක් එක් දුගම සංඛ්‍යාව, හාග සංඛ්‍යා ලෙස ලියමු.

$$2.7 = \frac{27}{10} \text{ හා } 0.9 = \frac{9}{10}$$

$$\begin{aligned}\therefore 2.7 \times 0.9 &= \frac{27}{10} \times \frac{9}{10} \\ &= \frac{27 \times 9}{100} \\ &= \frac{243}{100} \\ &= 2.43\end{aligned}$$

එනම්, 2.7×0.9 හි අගය ලබා ගැනීමට 27×9 හි අගය 100න් බෙදිය යුතු ය.

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

II ක්‍රමය

දැඟම සංඛ්‍යා දෙකෙහි දැඟමස්ථාන නොසලකා එම සංඛ්‍යා දෙක ගුණ කරමු.

$$\begin{array}{r}
 & & 27 \\
 27 \times 9 = 243 & & \times 9 \\
 & & \underline{243}
 \end{array}$$

සංඛ්‍යා දෙකෙහි (ගුණයයෙහි හා ගුණකයෙහි) අඩංගු දැඟමස්ථාන ගණන 2කි.
243 දැඟමස්ථාන දෙකකට ලියා ගත් විට 2.43 වේ.

මේ අනුව $2.7 \times 0.9 = 2.43$

$$\begin{array}{r}
 2.7 \times 0.9 = 2.43 \\
 \uparrow \quad \uparrow \quad \uparrow \\
 \text{ගුණය} \quad \text{ගුණකය} \quad \text{ගුණීතය}
 \end{array}$$

$\therefore$ සාපුෂ්‍රකෝෂාකාර ඇද ඇතිරිල්ලේහි වර්ගඑලය 2.43 m^2 වේ.

නිදුසුත 1

30.8×0.07 අගය සෞයන්න.

I ක්‍රමය

$$30.8 = \frac{308}{10} \text{ හා } 0.07 = \frac{7}{100}$$

$$\therefore 30.8 \times 0.07 = \frac{308}{10} \times \frac{7}{100} = \frac{2156}{1000} = 2.156$$

II ක්‍රමය

$$\begin{array}{r}
 308 \\
 \times 7 \\
 \hline
 2156
 \end{array}$$

$\therefore 30.8$ (ගුණය) හා 0.07 (ගුණකය) යන දැඟම සංඛ්‍යා දෙකෙහි ම ඇති දැඟමස්ථාන ගණන 3කි. එම නිසා පිළිතුරේ දැඟමස්ථාන ගණන 3ක් වන පරිදි දැඟම තිත තබමු.

$\therefore 30.8 \times 0.07 = 2.156$

නිදුසුත 2

$172 \times 26 = 4472$. ඒ අනුව,

(i) 1.72×2.6 (ii) 17.2×2.6 (iii) 0.172×0.026 අගය ලියන්න.

$$(i) 1.72 \times 2.6 = \frac{172 \times 26}{100 \times 10} = \frac{4472}{1000} = 4.472$$

$$(ii) 17.2 \times 2.6 = \frac{172 \times 26}{100} = \frac{4472}{100} = 44.72$$

$$(iii) 0.172 \times 0.026 = \frac{172 \times 26}{1000 \times 1000} = \frac{4472}{1000000} = 0.004472$$

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

8

15.2 අභ්‍යන්තර

(1) අගය සොයන්න.

(i) 0.7×0.6	(ii) 1.2×0.8	(iii) 4.2×2.8
(iv) 1.26×0.9	(v) 1.31×0.91	(vi) 2.78×1.87
(vii) 62.32×3.48	(viii) 59.08×1.42	(ix) $(0.4)^2$
(x) $(0.06)^2$	(xi) $0.3 \times 0.5 \times 0.9$	(xii) $4 + 0.3 \times 0.2$
(xiii) $0.09 - 0.09 \times 0.03$	(xiv) $(1 - 0.7)^2$	

(2) අර්ථාපල් 1 kgක මිල රුපීයල් 76.50කි. අවලාට අර්ථාපල් 2.5 kgක් මිල දී ගැනීමට වැය වන මුදල කිය ද?

(3) සමවතුරසාකාර මුද්දරයක පැන්තක දිග 2.7 cmකි. මුද්දරයෙහි වර්ගාලය සොයන්න.

(4) $273 \times 31 = 8463$ වේ. මේ අනුව, පහත දී ඇති එක් එක් ගුණිතයෙහි අගය ලියා දක්වන්න.

(i) 27.3×3.1	(ii) 2.73×3.1	(iii) 0.31×2.73
(iv) 3.1×0.273	(v) 0.031×2.73	(vi) 0.031×27.3

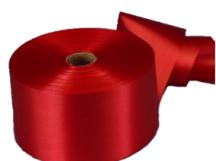
(5) ගබෝලක ස්කන්ධය 2.3 kg පමණ වේ. බිත්තියක් සඳහාමට එවැනි ගබෝල 2500ක් අවශ්‍ය වේ.

- (i) ගබෝලවල මූල්‍ය ස්කන්ධය තීමානය කරන්න.
- (ii) එක්තරු ලොරියකට එකවරකට ගෙන යා හැක්කේ මෙවුටික් ටොන් 2ක ස්කන්ධයක් පමණි. මෙම ගබෝල 2500 ප්‍රවාහනය කිරීමට එවැනි ලොරි කියක් අවශ්‍ය වේ දැයි තීමානය කරන්න.

15. 4 ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදුම

ඡයමිණිට පන්ති කාමරය සැරසීම සඳහා 0.8 mක් දිග රිඛන් පටි කැබලි අවශ්‍ය වේ. ඇය ලැය 48 mක් දිග රිඛන් රෝලක් තිබේ. එම රිඛන්වලින් 0.8 mක් දිග රිඛන් කැබලි කියක් කැපිය හැකි දැයි සොයමු.

එ සඳහා 48 m, 0.8 mන් බෙදිය යුතු ය.

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

I ක්‍රමය

$$48 \div 0.8 = 48 \div \frac{8}{10}$$

$\frac{8}{10}$ හි පරස්පරය $\frac{10}{8}$ බැවින්,

$$\begin{aligned} \therefore 48 \div 0.8 &= 48 \times \frac{10}{8} = \frac{48}{8} \times 10 \\ &= \frac{480}{8} = 60 \end{aligned}$$

48 දී 0.8 හි අගය ලබා ගැනීමට දුරමස්ථාන තොසලකා 48 දී 8 හි අගය සොයුම්. 0.8 හි දුරමස්ථාන 1ක් ඇති බැවින්, 48 දී 8 න් ලැබෙන පිළිතුර දහයෙන් ගුණ කළ යුතුයි.

$$\therefore 48 \div 0.8 = 60$$

එනම්, රිඛන් කැබලි 60ක් කැපීය හැකි ය.

II ක්‍රමය

භාජනය සහ භාජකය 10 බලයකින් ගුණ කර භාජකය පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් කර ගන්න. ඉන් පසු සාමාන්‍ය විදියට බෙදීම සිදු කරන්න.

$$48 \div 0.8 = \frac{48}{0.8} = \frac{48 \times 10}{0.8 \times 10} = \frac{480}{8} = 60$$

නිදසුත 1

$63 \div 1.2$ අගය සොන්න.

I ක්‍රමය

$$\begin{aligned} 63 \div 1.2 &= 63 \div \frac{12}{10} \\ &= 63 \times \frac{10}{12} \quad (\frac{12}{10} \text{ හි පරස්පරය } \frac{10}{12} \text{ බැවින්,) } \\ &= \frac{630}{12} = 52.5 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 52.5 \\ 12 \overline{)630.0} \\ 60 \\ \hline 30 \\ 24 \\ \hline 6 \ 0 \\ 6 \ 0 \\ \hline 0 \ 0 \end{array}$$

II ක්‍රමය

$$\begin{aligned} \frac{63}{1.2} &= \frac{63 \times 10}{1.2 \times 10} \\ &= \frac{630}{12} \\ &= 52.5 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 52.5 \\ 12 \overline{)630.0} \\ 60 \\ \hline 30 \\ 24 \\ \hline 6 \ 0 \\ 6 \ 0 \\ \hline 0 \ 0 \end{array}$$

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

8

திட்டங்கள் 2

$87 \div 12 = 7.25$ வீ. தீ அனுவ பக்க சுட்டுப்பாடு தீவாயேகி அரை சொயன்ன.

(i) $87 \div 1.2$

(ii) $87 \div 0.12$

$$\begin{aligned} \text{(i)} \quad 87 \div 12 &= 7.25 \\ 87 \div 1.2 &= 7.25 \times 10 \\ &= 72.5 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(ii)} \quad 87 \div 0.12 &= \frac{87}{0.12} \\ &= \frac{8.7 \times 100}{0.12 \times 100} \\ &= \frac{8700}{12} \\ &= \frac{87}{12} \times 100 \\ &= 7.25 \times 100 \\ &= 725 \end{aligned}$$

15.3 அகண்ணய

(1) அரை சொயன்ன.

(i) $7 \div 0.28$

(ii) $11 \div 0.44$

(iii) $82 \div 3.28$

(iv) $12 \div 0.48$

(v) $475 \div 2.5$

(vi) $97 \div 2.5$

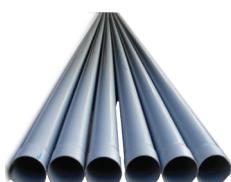
(2) $198 \div 11 = 18$ வீ. தீ அனுவ பக்க தீ தீவாயேகி அரை சொயன்ன.

(i) $198 \div 1.1$

(ii) $198 \div 0.11$

(iii) $1980 \div 0.011$

(3) 720 mக் கீற பல நல பட்டியக் கூகைகில் முதல் 2.4 mக் கீற பல நல கூலை கியக் கீற அவங வீ தீ? (பக்கம் கீற நோபல்கா ஹரின்ன)

(4) பக்க 4க் கீற மேவர் ரப்பக் 150.78 kmக் கூரக் கீற வீ ஆது. தம் மேவர் ரப்பக் கீற 1க் கீற கீற வீ ஆது கூர சொயன்ன (மேவர் ரப்பக் கூரக் கீற மேவர் ரப்பக் கீற வீ ஆது கூர சொயன்ன வீ).

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

15. 5 දුඟම සංඛ්‍යාවක්, දුඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීම

- $3.72 \div 1.2$ හි අගය ගෞයමු.

I ක්‍රමය

$$\begin{aligned}
 3.72 \div 1.2 &= \frac{372}{100} \div \frac{12}{10} \\
 &= \frac{372}{100} \times \frac{10}{12} \quad (\frac{12}{10} \text{ හි පරස්පරය } \frac{10}{12} \text{ බැවින්,) } \\
 &= \frac{372}{10 \times 12} = \frac{37.2}{12} \\
 &= 3.1
 \end{aligned}$$

II ක්‍රමය

හාජතය හා භාජකය 10 බලයකින් ගුණ කර, හාජතය පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් කරගන්න. ඉත්පෘත් සාමාන්‍ය විදියට බෙදීම සිදු කරන්න.

$$\frac{3.72}{1.2} = \frac{3.72 \times 10}{1.2 \times 10} = \frac{37.2}{12} = 3.1$$

$$\begin{array}{r}
 3.1 \\
 12 \overline{)37.2} \\
 36 \\
 \hline
 12 \\
 12 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

නිදසුන 1

0.648, 5.4න් බෙදන්න.

I ක්‍රමය

$$\begin{aligned}
 0.648 \div 5.4 &= \frac{648}{1000} \div \frac{54}{10} \\
 &= \frac{648}{1000} \times \frac{10}{54} \quad (\frac{54}{10} \text{ හි පරස්පරය } \frac{10}{54} \text{ වේ}) \\
 &= \frac{648}{100} \times \frac{1}{54} \\
 &= \frac{6.48}{54} \\
 &= 0.12
 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r}
 0.12 \\
 54 \overline{)6.48} \\
 54 \\
 \hline
 108 \\
 108 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

II ක්‍රමය

$$\begin{aligned}
 \frac{0.648}{5.4} &= \frac{0.648 \times 10}{5.4 \times 10} = \frac{6.48}{54} \\
 \therefore 0.648 \div 5.4 &= 0.12
 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r}
 0.12 \\
 54 \overline{)6.48} \\
 54 \\
 \hline
 108 \\
 108 \\
 \hline
 0
 \end{array}$$

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{7}{10}$$

$$(-1)^1$$

8

15.4 අභ්‍යන්තර

(1) අගය සොයන්න.

$$(i) 0.8 \div 1.6$$

$$(ii) 16.8 \div 0.07$$

$$(iii) 194.3 \div 6.7$$

$$(iv) 1.943 \div 0.67$$

$$(v) 19.43 \div 6.7$$

$$(vi) 0.1943 \div 6.7$$

$$(vii) 1.943 \div 0.067$$

$$(viii) 19.43 \div 670$$

(2) (i) $336 \div 12$ අගය සොයන්න.

(ii) $336 \div 12$ හි පිළිතුර අනුව, පහත ඒවායෙහි අගය සොයන්න.

$$(a) 3.36 \div 0.12$$

$$(b) 33.6 \div 1.2$$

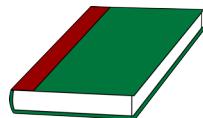
(3) (i) $3638 \div 17$ හි අගය සොයන්න.

(ii) $3638 \div 17$ හි පිළිතුර අනුව, පහත ඒවායෙහි අගය සොයන්න.

$$(a) 36.38 \div 1.7$$

$$(b) 363.8 \div 0.17$$

(4) පොතක මිල රුපියල් 47.25කි. රුපියල් 425.25කට එවැනි පොත් කියක් මිල දී ගත හැකි ද?

(5) සාපුරුකේෂණාකාර බිම කොටසක වර්ගඑළය 2718.75 m^2 වේ. එහි පළල 12.5 m වේ. එම බිම කොටසේ දිග සොයන්න.

මිණු අභ්‍යන්තර

(1) සුළු කරන්න.

$$(i) 7.18 \times 100$$

$$(ii) 9.03 \times 4$$

$$(iii) 10.9 \times 7$$

$$(iv) 19.2 \times 12$$

$$(v) 31.4 \times 15$$

$$(vi) 3.07 \times 33$$

(2) සුළු කරන්න.

$$(i) 10 \times 8.79$$

$$(ii) 100 \times 0.92$$

$$(iii) 14 \times 0.21$$

$$(iv) 27 \times 0.6$$

$$(v) 1.005 \times 40$$

$$(vi) 30 \times 4.2$$

(3) $28 \times 43 = 1204$ වේ. මේ අනුව පහත දී ඇති එක් එක් ගුණිතයෙහි අගය ලියන්න.

$$(i) 2.8 \times 43$$

$$(ii) 4.3 \times 28$$

$$(iii) 0.43 \times 28$$

$$(iv) 0.28 \times 43$$

$$(v) 0.028 \times 43$$

$$(vi) 0.043 \times 28$$

8

$$5(x - y)$$

$$\sqrt{64}$$

$$1\frac{1}{10}$$

$$(-1)^1$$

(4) $188 \div 32 = 5.875$ වේ. මේ අනුව පහත දී ඇති එක් එක් බෙදීම්වල අගය ලියන්න.

(i) $18.8 \div 3.2$

(ii) $18.8 \div 0.32$

(iii) $1.88 \div 0.32$

(iv) $0.188 \div 3.2$

(v) $0.188 \div 0.32$

(vi) $1.88 \div 0.032$

(5) අගය සොයන්න.

(i) $5.2 \div 0.4$

(ii) $0.75 \div 0.5$

(iii) $0.075 \div 2.5$

(iv) $3.74 \div 1.1$

(v) $0.195 \div 1.5$

(6) සෘජකෝණාපාකාර තහවුවක වර්ගඑලය 87.6 cm^2 වේ. එහි පළල 1.2 cm ක් තම, එහි දිග සොයන්න.

සාරාංශය

- පුරුණ සංඛ්‍යාවක් දැඟම සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේ දී දැඟම සංඛ්‍යාවේ හරය දහයේ බලයක් ලෙස වන හාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියා ගුණ කරනු ලැබේ.
- දැඟම සංඛ්‍යාවක්, දැඟම සංඛ්‍යාවකින් බෙදීමේ දී හාජ්‍යය සහ හාජ්‍යය 10 බලයකින් ගුණ කර හාජ්‍යය පුරුණ සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලියා ගැනීමෙන් පිළිතුර ලබාගනු ලැබේ.